

komme til at leve sammen i nogen Tid. Det er imidlertid umuligt, at dette kan ske i Kantonnement, det kan kun ske i Leiren. Jeg anser den ogsaa i militær Henseende forsaavidt for heldig, som Øvelserne naturligtvis kunne gaa meget lettere, naar man har en fælles Øvelsesplads tæt udenfor Leiren. Endelig anser jeg det ogsaa i økonomisk Henseende for langt bedre at have Leir, idet man selvfølgelig vil komme til at gjøre meget betydelige Udgifter til Skadeserstatning, naar man har Kantonnementsøvelser (Afskydelse). Jeg tror, de Herrer befindende sig i en stor Vildfarelse, naar de tro, det kan gøres ved at sætte en lille Sum ind paa Finantsloven; det er klart, at Ministeren ikke kan lade være at betale den Skade, der sker, han kan ikke sige til Bedkommende, at de Intet faae i Erstatning, fordi han ikke har erholdt Mere bevilget. Man maa naturligtvis iagttage saamegen Økonomi som muligt, men skulle Øvelserne overhovedet drives med Nytte, maa man tage den Skade, der kommer derved og er uundgaelig. Der er et Spørgsmaal, jeg ogsaa vil henlede de Herrer's Opmærksomhed paa; Kantonnementsøvelserne ville nemlig blive til overordentlig Gene for Befolkningen netop i den første Halvdel af September. Jeg har selv haft Leilighed til at være Vidne dertil i 1881, da mit Regiment blev lagt i Kantonnement udenfor Wien, da der ikke var Plads i den. Jeg skal overordentlig gjerne paaskjønne al den Venlighed og Forekommenhed, der blev vist os, og jeg tror ogsaa, at vi gjorde os værdige dertil, men paa den anden Side vil jeg sige, at jeg meget godt kan forstaa, at det i Høstens allertravleste Tid ikke var behageligt, men tværtimod en stor Gene for en Landmand at faae Folk indkvarterede i et Antal, som ved Koncentration kan løbe temmelig betydelig op. Jeg mener derfor, at det vil være overordentlig heldigt, dersom det kommer til at høre til Sjældenhederne, at der bliver Kantonnement hele Tiden igjennem, men at det vilde være rigtigt at begynde med Leir og dernæst i den sidste Del af Leirtiden at arbejde sig ud igjennem en mindre Kantonnementsøvelse til et saadant samlet Resultat, som man altid maa ønske at faae som Slutningsindtryk. Ved nogle Udgifter til Transport vil man meget let være istand til at variere ved Øvelserne, saa at det nyttigste og bedste Resultat kan fremkomme. Jeg gjør blot disse to Hensillinger, for det Første den: om muligt at stille nogle af de afgaaende Officerer til Raadighed for Krigsministeren mod en mindre Godtgørelse, og den anden, at man ikke i den Afstemning, der her idag skal foregaa angaaende Forslaget om Leiren, som jeg ganske vist skal stemme

for iaar, maa se et Forbud paa, at Leirøvelserne i Fremtiden skulle ophøre.

A. Gold: Jeg kan ikke negte, at det var temmelig strenge Ord, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Tang) udtalte imod mig, idet han endog brugte det stærke Udtryk Fantasteri. Jeg tror, at er der nogen Sag, ved hvis Behandling det er nødvendigt ikke at lade sig lede af sine Følelser, saa er det ved Behandlingen af en Sag som den, der foreligger idag, altsaa Spørgsmaalet om, hvor store Beløb der skulle bevilges til Krigsministeriet. Det er imidlertid altid Tilfældet, at, naar man staar overfor Modstandere og ikke kan sætte sin Krig igjennem, saa slaar man paa Følelsen, saa slaar man i altfor hoi Grad paa Fædrelandskjærligheden. Jeg vil tillade mig at sige, at jeg tror, at selv alle de Herrer, der samstemme med mig i, og det er flere, end det ærede Medlem mener, ere villige til at bære hvilkedsomhelst Byrder for at forsvare Fædrelandet, naar vore ærede Modstandere kunne være istand til at paavise os Nytten deraf. Men vi tro, at det er temmelig nødvendigt, som det ærede Medlem maa vide fremfor nogen Anden, da han jo kender sin Bibelhistorie, fra en Lærer i Israael, at man iforveien skal beregne, om man er istand til at møde Fienden. Naar det ærede Medlem og hans Meningsfælle er istand til at overbevise os om, at vi ved at udgive 20 eller 100, ja jeg vil gjerne gaa op til 200 Millioner Kr., kunne forsvare bort Fædreland, skal jeg for mit Bedkommende finde mig i at bære alle de Byrder, Staten i saa Henseende maatte lægge paa mig, og som jeg er istand til at bære; men det har desværre efter min Mening været Danmarks Ulykke, at det har levet i Følelsen, i Krigsange og ladet sig opmuntre deraf. Naar jeg ser tilbage paa Danmarks Historie, navnlig i den sidste Tid, saa er det min Mening, at den største Ulykke har ramt os, fordi vi levede for meget i Krigsange, og de skønne Vers, som det ærede Medlem fremsagde. Jeg talter de gamle Digtere for alt det, hvormed de have opmuntret og oplivet Folket, men min Følelse lader sig ikke saaledes rive med, at jeg bortkaster Alt, naar det er mig klart, at det ikke er til nogenomhelst Nytte. Jeg vil protestere imod, at en saadan Udtalelse som den, jeg fremkom med, skulde kaldes Fantasi. Jeg vil kun gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at jeg er ligesaa villig til at bære de største Byrder, som noget Medlem her i Thinget, men jeg stiller den Fordring, og den maa enhver fornøftig Mand stille, at man skal have Be-